

Evangelická teologická fakulta

Posudek oponenta bakalářské práce

Název práce: Co zásadně ovlivnilo rodiče dětí se sluchovým postižením při výběru typu komunikace?

Jméno studenta: Michaela Spálenková

Vedoucí: Mgr. Marie Ortová

Oponent: PhDr. Ing. Iva Jungwirthová

Studium: JABOK B ETF

Autorka bakalářskou práci v prvním termínu neobhájila a nyní předkládá upravenou verzi práce. Práce má adekvátní rozsah i grafickou úpravu a výrazně se zlepšila její jazyková úroveň. Text je proto mnohem čtivější a bez zásadních gramatických chyb.

Co se týče výběru zdrojů, oceňuji, že většina citované literatury je datována po roce 2000. Autorka v druhé verzi cituje různé zdroje, zabývající se vývojem řeči a komunikace malých dětí s vadou sluchu. Všechny kapitoly v teoretické části na sebe logicky navazují.

Velmi oceňuji terminologické vyjasnění, že se práce orientuje na rodiny s dětmi s praktickou nebo úplnou hluchotou, tedy na děti, u kterých je bez kvalitní kompenzace velmi omezená možnost vývoje srozumitelné mluvené řeči. Několik dětí ze vzorku však má kochleární implantát, se kterým se pak komunikačně posouvají mezi děti nedoslýchavé. Z toho pak plyne i změna v dominantním komunikačním módu rodiny.

V teoretické části chybí podrobnější zmínka o screeningovém vyšetření sluchu, které se v roce 2014 provádělo již asi v 90 % český porodnic a které obvykle indikuje vyšetření sluchu objektivními metodami a stanovení diagnózy již kolem 3 – 4 měsíce věku dítěte. *Na straně 25 autorka uvádí: „Výzkumy však stále poukazují na to...že diagnóza bývá stanovena okolo 18 měsíce věku a sluchadla dítě dostává až v 21 měsících“.* Podobně je na straně 40 uvedeno, že *„zjištění vady sluchu .... je minimálně do osmi měsíců bez dobré diagnostiky obtížné...“* Není uveden zdroj této informace, podobná realita byla z mé zkušenosti před 10-15 lety, kdy ještě nebyl novorozenecký screening sluchu všeobecně rozšířen. Právě kvalitní diagnostika v současnosti umožňuje mnohem časnější kompenzaci sluchu a tedy i lepší prognózu ve vývoji řeči.

Nesouhlasím také s tvrzením (str. 29), že *„čím větší mají děti ztrátu sluchu, tím více se z lexikálně-sémantického hlediska podobají neslyšícím“*. Kvalita mluvené řeči mnohem více souvisí s kvalitou kompenzace, než s původní diagnózou dítěte. Není tak důležité, jak dítě slyší BEZ kompenzační pomůcky, ale jak funkčně slyší S ní.

Vyznění práce se výrazně posunulo v tom smyslu, že autorka opakovaně zdůrazňuje, že výběr komunikačního prostředku je dlouhodobý proces, který obvykle není jednorázovým rozhodnutím rodiny. Přesto pak na straně 43 píše, *„že o jazykovém kódu se u neslyšících dětí rozhoduje velmi brzy.“* Tato informace logicky nezapadá do konceptu postupného vývoje dominantního komunikačního módu.

Kapitola 6 je zpracována citlivě, se zdůrazněním potřeby individuálního přístupu a s vyváženým pohledem na otázku, zda je nutné s neslyšícím dítětem znakovat a podle čeho se rodina rozhoduje. Oceňuji samozřejmě zdůraznění významu rané péče při podpoře rodin a také při

jejich rozhodování o tom, jak s dítětem budou komunikovat. Dovolím si jen opravit uvedenou informaci, že *Federace rodičů a přátel sluchově postižených se nyní jmenuje Informační centrum rodičů a přátel sluchově postižených*. Organizace se jmenuje Centrum pro dětský sluch Tamtam, novou organizační strukturu lze najít na webu.

Celkové vyznění teoretické části je mnohem vyváženější a nebudí dojem předem utvořeného pohledu na to, jaký komunikační prostředek je pro malé děti vhodný. Autorka upozorňuje také na současné možnosti kompenzace sluchu a na jejich pozitivní vliv při vývoji mluvené řeči.

Kazuistiky rodin již pochopitelně byly zpracovány v první verzi práce, autorka nicméně vzala v potaz výhrady v oponentském posudku a změnila popis rodin tak, aby nebylo snadné je identifikovat.

Práci doporučuji k obhajobě: Ano

Zdůvodnění, závěr: Autorka v druhé verzi bakalářské práce nabízí vyváženější a do dnešní doby lépe zapadající pohled na výběr komunikačního prostředku v rodinách s dítětem se sluchovým postižením. Oceňuji především zohlednění přechozích oponentských výhrad. V praktické části je zajímavý odlišný pohled neslyšících a slyšících rodin k problematice.

Otázky, podněty k diskusi při obhajobě:

1. Co je cílem většiny slyšících rodin, jimž se narodí miminko s těžkou vadou sluchu?
2. V jakém smyslu se situace slyšících rodin změnila s rozšířením novorozeneckého screeningu sluchu?
3. Jaká je situace v neslyšících rodinách, kde se narodí slyšící dítě? Jak svoji situaci řeší?

Navrhované hodnocení: B

V Praze 27.8.2015

PhDr. Iva Jungwirthová